

Presteren op Natuurgras

Gert van Duinkerken & Herman van Schooten
Animal Sciences Group
divisie Veehouderij

ANIMAL SCIENCES GROUP
WAGENINGENUR

Waar gaat het over?

- Omvang van het areaal natuurlijk grasland
- Natuurgras voeren aan melkvee
- Innovatie: het dynamisch voeradvies

Er komt steeds meer natuurgras hoe brengen we het tot waarde?

Overschot aan natuurgras

- Steeds meer natuurgras, vooral:
  - Veenweidegebieden
  - Beekdalen
- Steeds meer gras met minder VEM:
  - Natuurgebieden
  - Grasland met agrarisch natuurbeheer
  - Grasland voor waterberging

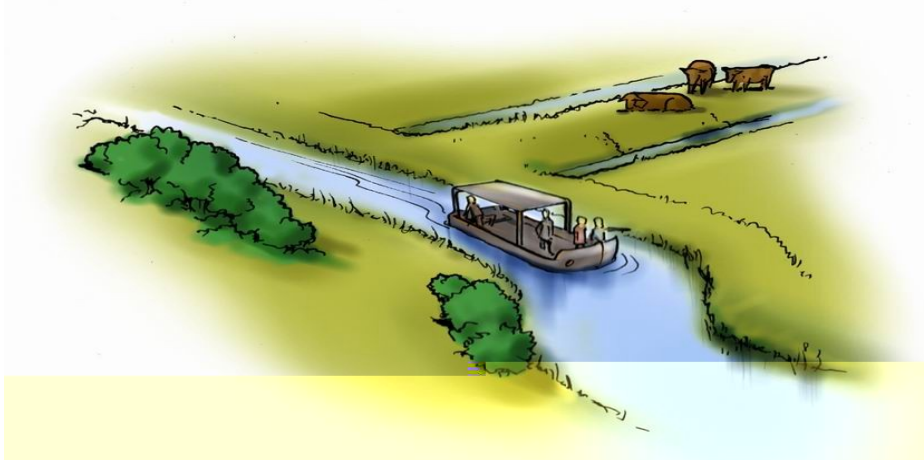
Groei in areaal natuurgrasland

	2003		2018	
SN: halfnatuurlijk grasland	31.000		72.000	132%
SAN: beheersgrasland	56.000		122.000	188%
Overig grasland	929.000	L	700.000	- 23%
		H	900.000	

Natuurgras ervaringen melkveehouders

- Natuurgras bruikbaar voor jongvee en droogstand
- Voor melkvee:
  - Vooral als structuuraanvulling
  - Beeld dat diergezondheid verbetert
  - Alleen in kleine hoeveelheden i.v.m. lage energiewaarde

Voederproef Zegveld

- Proef met 4 niveaus beheerskuil (weidevogelbeheer)
  - 0%
  - 17%
  - 33%
  - 50% van het ruwvoer
- Daarnaast voorjaarskuil en standaardbrok
- Onderzoek naar effect op:
  - Voeropname
  - Melkproductie

Samenstelling kuilen Zegveld

	Gangbare Graskuil	Beheersgraskuil
DS (g/kg)	392	409
VEM (per kg ds)	914	705
DVE (g/kg ds)	73	33
OEB (g/kg ds)	61	-12
RE (g/kg ds)	177	85
RC (g/kg ds)	230	306
SUI (g/kg ds)	36	87
NDF (g/kg ds)	446	609
ADL (g/kg ds)	15	38
SW (per kg ds)	2,68	3,62
VW (per kg ds)	1,00	1,15
NH ₃ (% van RE)	12	10
VC-OS ³⁾ (%)	77,7	60,8

Opname cijfers

Opname	0%	17%	33%	50%
DS (kg)	21,1 ^a	21,6 ^{ab}	21,8 ^b	21,2 ^{ab}
Ruwvoer (kg ds)	11,0	11,5	11,7	11,1
Mengvoer (kg ds)	10,1	10,1	10,1	10,1
VEM (per dag)	20637	20553	20442	19579
DVE (g/dag)	1915 ^a	1863 ^{ab}	1811 ^b	1706 ^c
OEB (g/dag)	659 ^a	551 ^b	435 ^c	303 ^d

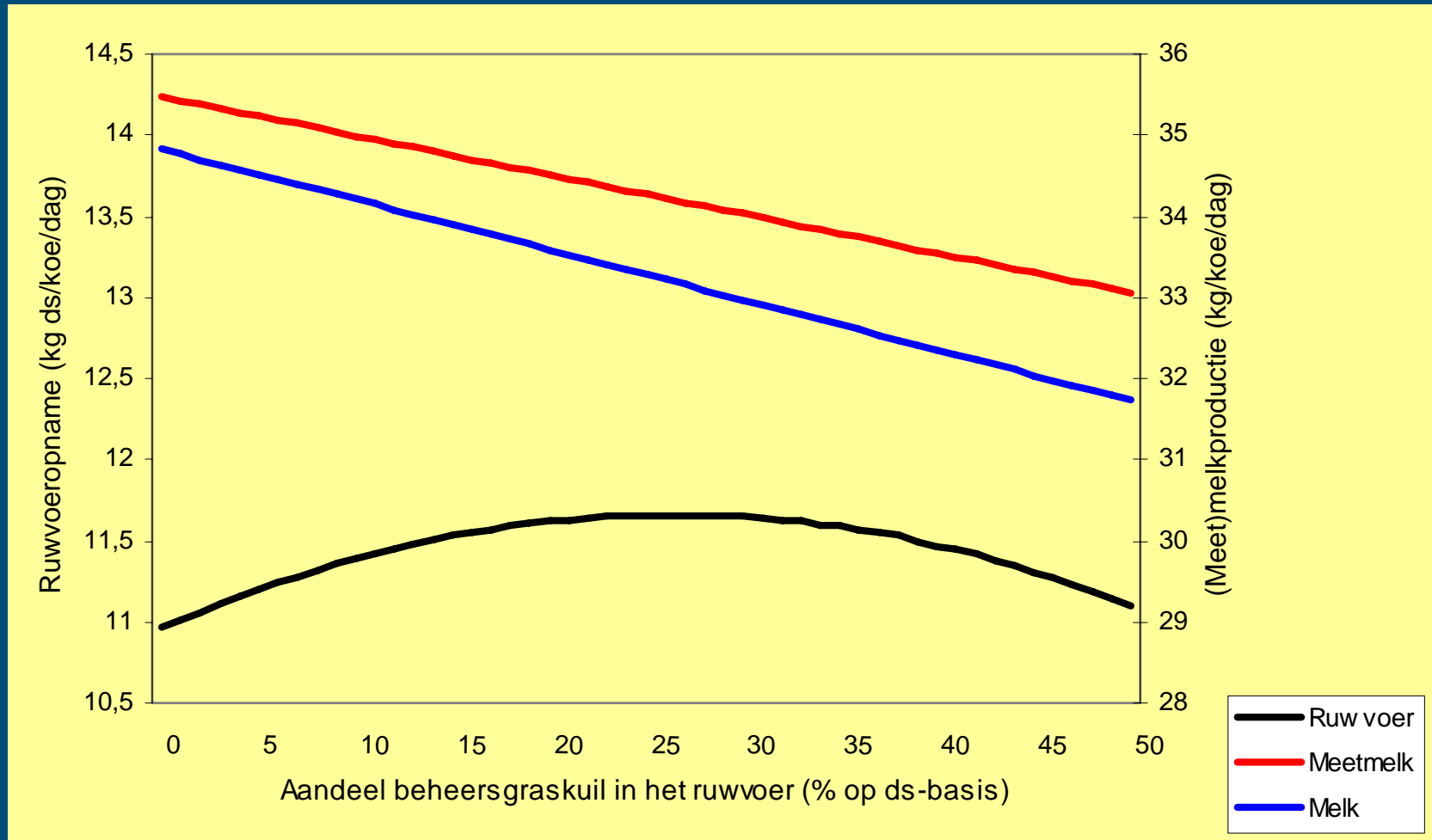

Melkproductie cijfers

Productie	0%	17%	33%	50%
Melk (kg)	34,7 ^a	34,1 ^a	32,6 ^b	31,7 ^b
Vet (g)	1439 ^a	1420 ^{ab}	1416 ^{ab}	1368 ^b
Eiwit (g)	1175 ^a	1141 ^a	1094 ^b	1050 ^c
Vet (%)	4,15 ^a	4,17 ^a	4,34 ^b	4,31 ^{ab}
Eiwit (%)	3,39 ^a	3,35 ^{ab}	3,35 ^{ab}	3,31 ^b
Lactose (%)	4,60	4,58	4,60	4,57
FPCM (kg)	35,4 ^a	34,8 ^{ab}	34,0 ^{bc}	32,9 ^c
Ureum (mg/100 g)	26,5	26,7	26,0	24,7

Optimum melkgift en ruwvoeropname

Praktische conclusies onderzoek Zegveld

- In graskuilrantsoen: 25% beheerskuil verantwoord
  - Mits beheerskuil goed is gewonnen en geconserveerd
- Oogst- en conserveringsadvies:
  - 40 tot 45% droge stof in de kuil
  - korte veldperiode, twee dagen, droog weer
  - schoon gewas, niet sterk verontreinigd met zand / bagger
  - broeipreventie bij uitkuilen: voersnelheid
- Hakselen of inkuilen met een opraapsnijwagen

Praktische conclusies onderzoek Zegveld

Bij 25% beheerskuil:

- Voeropname blijft op peil of neemt iets toe
- Melkgift daalt circa 1 kg per koe per dag
- Compensatie via bijvoeding mogelijk
  - Samenstelling mengvoer aanpassen
  - Basisrantsoen aanvullen met energierijke bijproducten

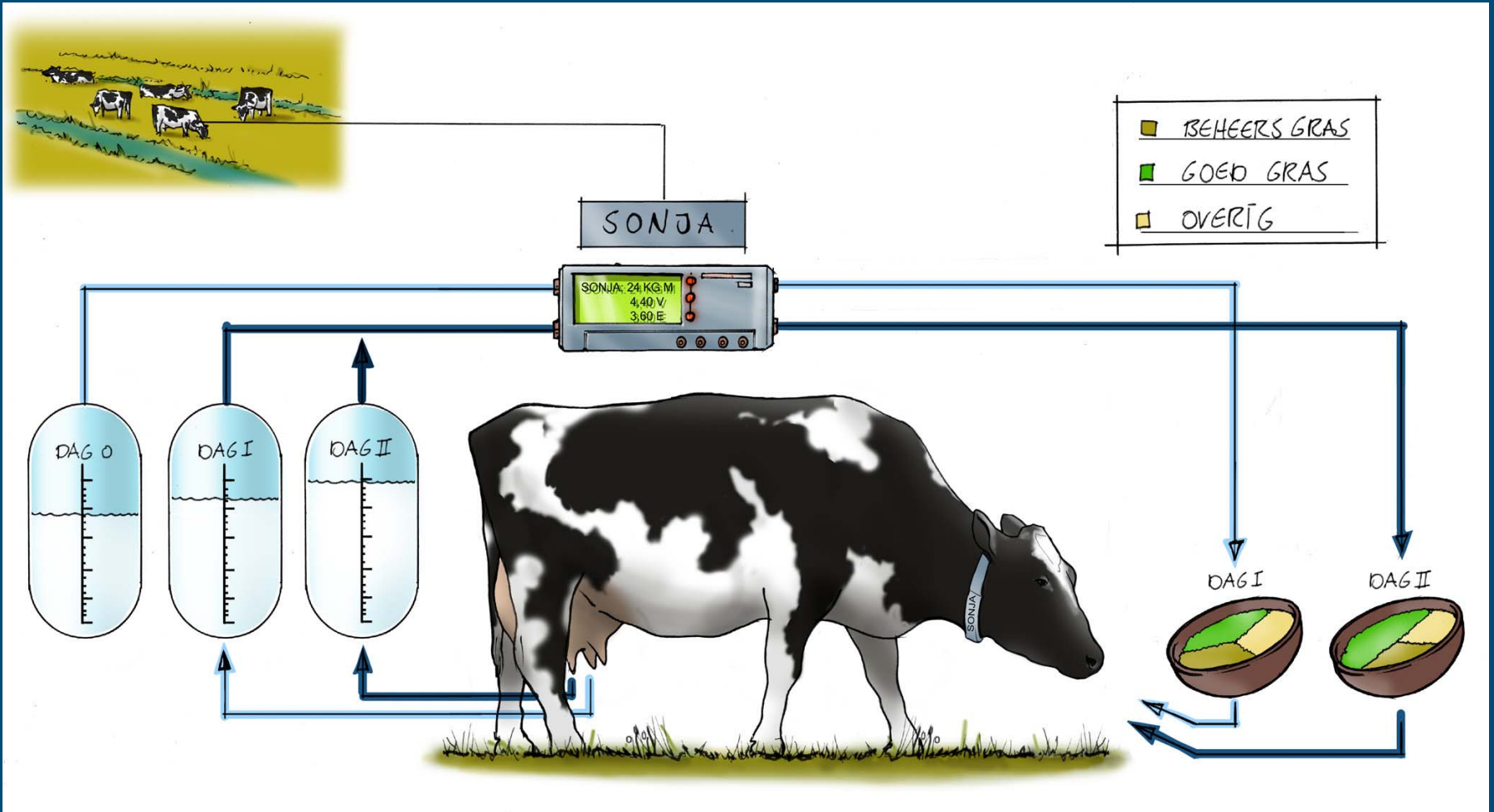
Algemene adviezen zijn niet bruikbaar

- Variatiebronnen
  - Kwaliteit en voereigenschappen natuurgras
  - Variatie tussen koeien
  - Variatie in de tijd (lactatiestadium, temperatuur etc)
- Behoeftte aan een dynamisch voeradvies
  - Innovatief concept
  - Praktisch toepasbaar

Innovatie: “Dynamisch voeradvies”

“Voeren naar respons”

“Dynamisch voeradvies”

Huidige toepassingen

- Zegveld: aandeel natuurgras in voermengsel
- Praktijkbedrijven: mengverhouding basisrantsoen
- Individueel krachtvoeradvies: Waiboerhoeve
- Toelatingscriteria melkrobot

Van *Proof of principle* naar *Brede praktijk*

- Maart 2007: brede introductie bij bedrijfsleven
  - Diervoederbedrijfsleven
  - Automatiseerders / software leveranciers
  - Leveranciers voerystemen
  - Leveranciers automatische melksystemen

Doet u mee?

